

Nils Palmquist – Palmquists Elektriska

Nils Palmquist var född i Trolleholm år 1900, men något år därefter avled fadern. Modern flyttade med barnen år 1905 till Röstånga, där hon inköpte en fastighet i Kolema på nuvarande Trädgårdsgatan.

Den unge Nils var redan i unga år intresserad av det elektriska. Och något år efter sin skolavslutning fick han plats som lärling hos Joacim Bäcker i Rönneholm.

Palmquists stora dröm var att bliva elingenjör, vilket han också blev. Han sökte in på Hässleholms Tekniska, där han också avlade sin Ingenjörsexamen 1922. Efter avlagd examen vistades han under två år tid i Tyskland, för att få praktik och erfarenhet.

Därefter återvände han till Röstånga och startade sitt företag i moderns fastighet i Kolema.

Den befintliga ekonomibyggnaden byggdes till, så att den kom att inrymma en liten verkstad och ett förrådsutrymme.

De första åren cyklade han ut till sina kunder, på pakethållaren hade han en unikabox innehållande nödvändiga verktyg, och på styret hängde en kasse av tyg och ett par rullar elledning, elledningen fästes på tidiga år på små porslinsknoppar.

Elektriker var på den tiden ett yrke med stor framgång, el skulle installeras och fler och fler maskiner skulle kopplas in, och nya hus byggdes.

Det var inte bara det elektriska som intresserade Palmquist utan inte minst radioapparater som sysselsatte honom. Radioapparaterna drevs på den tiden med batteri, dessa fick då och då laddas om, vilket också gav arbete.

Under flera år byggde han själv radioapparater, grannen Hulténs Möbler tillverkade trälådan till honom som han sedan monterade de olika komponenterna i. De första tidiga åren skedde avlyssningen med hörlurar, högtalare kom först några år senare.

Radioapparaterna han byggde var av olika storlekar, beroende på hur många rör "lampor" de hade, två och tre var vanligast. Rören satt i tidiga år ovanpå lådan, på lådan satt också två lindade spolar, varav den ena var rörlig med hjälp av en liten spak, detta för att intaga önskad station. Många var de som hade en av Palmquists radioapparater.

Arbetet hopade sig så det var nu tid att anställa medhjälpare. Den förste blev Henry Nilsson som något år efter sin skolavslutning fick anställning hos Palmquist. Henry blev företaget troget intill sin pensionsdag. Palmquists broder John kom också in i firman inte långt efter Henry, även han stannade hela sin verksamma tid.

Palmquist hade sedan en tid haft långt framskridna planer på att bygga ett nytt hus, hur det skulle se ut hade han redan klart för sig, men han sökte lämplig tomt. En tomt där "Mor Bröddes" stuga hade legat var ledig, den motsvarade hans krav, varför han inköpte densamma. På tomten var också en källa, som var känd för sitt fina vatten, denna kom att hamna inne i byggnaden och kom att försörja fastigheten med friskt vatten.

År 1934 stod byggnaden klar och nu saknades inte utrymme, "trodde han" och ej heller arbete. Företaget växte i rask takt, mer personal anställdes och allt såg ljust ut, men åter igen saknades utrymme men då främst för garage och förråd. Det var redan nu tid för tillbyggnad, detta skedde på fastighetens baksida.

Men Palmquist slog sig inte till ro med företaget i Röstånga utan i mitten av 50-talet inköpte han en fastighet i Billinge, där han startade filial, med såväl öppen elaffär som installationer som servicearbeten. För det samma anställdes personal för såväl affären som för installationarbeten. Men filialen blev nog inte vad han hoppades på, vad detta berodde på är svårt att säga, trots kunnig personal. Kanske berodde det på närheten till Röstånga, om man av gammal vana vände sig dit. Efter några år lades filialen ned och fastigheten såldes.

År 1956 var det åter tid för tillbyggnad i Röstånga, men denna gången var det tillbyggnad av affärslokaler och bostäder. Fastigheten byggdes till mot järnvägsstationen och försågs

med ny takstol så man fick en tredje våning.

Fastigheten kom därefter att inrymma förutom utrymme för företaget och den egna bostaden, postkontor, Skånska banken, manufakturaffär, tandläkare och frisörsalong jämte ett antal bostadslägenheter.

Det var inte bara firman som var Palmquists stora intresse, det kommunala tog också en stor del av hans tid. Det var inte många styrelser och nämnder där han inte var med och var den drivande kraften, såsom när municipalsamhället bildades 1936, där han också blev dess ordförande. Att Röstånga i tidiga år fick vatten och avloppsledningar var till stor del hans förtjänst, likaså byggandet av Doktorsvillan för bostad och mottagning, och inte minst friluftsbadet, bara för att nämna några. Röstångaborna hade mycket att tacka honom för och han kallades ofta för "Borgmästaren".

Men åren tog ut sin rätt även för Palmquist, och det var tid att trappa ned, så år 1975 kom Stig Ivarsson och Freddy Olsson in i företaget Palmquists El AB. Ivarsson hade varit anställd hos Palmquist i 45 år.

Men redan 1976 lämnade Palmquist sitt livsverk, därefter drev Ivarsson och Olsson företaget fram till 1990 då det såldes till Holje El i Olofström. Företaget blev efter några år nedlagt.

Ordförande i Röstånga Sparbank 1962-1970. Hedersordförande

Efter många års framgångsrikt arbete avled Palmquist den 8 juli 1981.

Gunnar Johansson